

Serial No. {

G-DTN-M-UFMB

TELUGU
Paper – II
(Literature)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

*Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any **THREE** of the remaining questions, selecting at least **ONE** question from each Section.*

All questions carry equal marks.

*Answers must be written in **Telugu**.*

Important : Whenever a Question is being attempted, all its parts/sub-parts must be attempted contiguously. This means that before moving on to the next Question to be attempted, candidates must finish attempting all parts/sub-parts of the previous Question attempted.

This is to be strictly followed.

Pages left blank in the answer-book are to be clearly struck out in ink. Any answers that follow pages left blank may not be given credit.

SECTION-A

1. ఈ క్రింది పద్య భాగాలను సూచించిన విధంగా వ్యాఖ్యానించండి:- 12×5=60

(a) క్రింది పద్యాన్ని సామాజిక దృష్టితో వివరించండి :

సుతజల పూరితంబులగు నూతులు నూటిటికంటే సూస్మత
 ప్రతః యొక బావి మేలు : మరి బావులు నూటిటికంటె నొక్కస
 త్కృతుపది మేలు : తత్కృతు శతంబునకంటె సుతుండు మేలు : త
 త్సుత శతకంబు కంటె నొక సూస్మత వాక్యము మేలు సూడఁగన్.

(b) క్రింది పద్య భాగాన్ని మనస్తత్వ దృష్టితో వ్యాఖ్యానించండి :-

సచ్ఛోత్రియులు ననూచానులు సోమపీ
 ధులునైన కులము పెద్దలఁదలంచి
 రాజమాన్యుఁడు సత్యరతుఁడు వినిర్మలా
 చార వంతుఁడునైన జనకుఁదలంచి
 భాగ్య సంపదఁ బుణ్య పతి దేవతలలోన
 నెన్నంగఁదగియెడు నన్నుఁదలంచి
 వేద శాస్త్ర పురాణ విద్యా నిరూఢులై
 వాసి కెక్కిన తోడి వారిఁదలచి
 చెడ్డ యింటి చెదారమై శివుని కరుణ
 నివ్వటిలు నిర్వదేనేండ్ల నిన్నుఁదలంచి
 పదియు నార్యత్సరంబుల భార్యఁదలంచి
 గోర తనములు మానురా! కొడుకుఁగుఱ్ఱ!

(c) క్రింది పద్యంలోని నిర్మాణ విశేషాల్ని తెలయజేస్తూ సారాంశాన్ని అందజేయండి :-

మీగుల బగుబు బెగ్గడిల మించె చదువత దృష్టి
యచుచ్చతం

బగుచు ఘనాఘనోఘ సముదగ్ర నిరర్థక ఘర్లారృప్టి
లగన ఘనోచ్చలజ్జల రఘళం రఘళ నిర్లర జర్లరీభవ
న్నగవిశళచ్చిలాగణ ఘణం ఘణ ఘోషణ భీషణంబుగన్

(d) క్రింది పద్యాన్ని నిర్మాణ శీల్ప దృష్టితో వివరించండి:-

“అక్కట లాతులైనఁ బగఱైనను జంపన కోరనేల?
యెంబ

ఱొక్క తెలుంగు లేదె? యది యెప్పుడె? జంఘ
సుహృజ్జనంబులా

దిక్కున నున్నవారు: గణుతింపక సంపదకై వధించి
దూ

ఱెక్కులు దోషమందుటను నీదురపథల కోర్వవచ్చునే?”

(e) “ప్రకటాసురాగ సంపన్నలేదురు గాని

రమణీయరుక్క కారకులు గారు

శుభపవిత్రోజ్జ్వల సుత్రధారులు గాని

దక్కరి హాస నాటకులు గారు

ఉభయ సంధ్యాది విధ్యుత్త కర్ములు గాని

చర్చింపఁగా నిశాచరులు గారు

తీలకించి చూడ సద్విజులేదురే కాని

తలఁపఁగఁ బక్షిబాతములు కారు

బాడబులుగాని యగ్నిరూపములుగారు
 పండితులుగాని విజ్ఞాలపగిదిఁగారు
 ధీవరులుగాని బాతినిందితులుగారు
 పరమపాపనులాపురి ధరణి సురులు”

2. (a) “మూలంలో లేని కొన్ని కల్పనలను తెలుగులో కొత్తగా చేసి, దుష్యంత చరిత్ర కథకు ప్రసన్నతను కలిగించటంతోపాటు వ్యంగ్యార్థ యోజనంతో వస్తుధ్వనిని నన్నయ సాధించాడు.”

ఈ వాక్య సారాంశాన్ని సోదాహరణంగా విశ్లేషించండి.

30

- (b) తిక్కన తీర్చిన ‘శ్రీకృష్ణ రాయబారం’లోని విశిష్టతను భిన్న కోణాలతో విశదం చేయండి. 30

3. (a) “పాత్ర చిత్రణ ప్రవణమైన, సహజత్వ సాక్షాత్కరణ చరణమైన కవితాసుధ గుణనిధి కథ” - సమన్వయించండి.

30

- (b) “సుగాత్రీ శాలీనుల శృంగారము అపూర్వ కథా సంవిధాన వైచిత్రీ మహనీయమైన శృంగారరస భృంగారము” - వివరించండి. 30

4. (a) మొల్ల రామాయణ రచన నేపథ్యాన్ని, ఆ కవయిత్రి ప్రకటించిన కావ్యరచనా సాధన సామగ్రి సముల్లాస సంపదను సుస్పష్టం చేయండి. 30

- (b) "భక్తి శతకములలోనే అంతర్భూతమగుచు భగవన్నుతి
యందు ఒక క్రొత్త మార్గమును అవలంబించిన శతకము
ఆంధ్ర నాయక శతకము" - వివరించండి. 30

SECTION-B

5. క్రింది కవితా భాగాలను సూచించిన రీతిలో విశ్లేషించండి:

12×5=60

- (a) క్రింది కవితా పంక్తులను మనస్తత్వ దృష్టితో విశ్లేషించండి:

నా ప్రాణమునకును నీ పొగ మబ్బుల
కేమి సంబంధమో, యేను గూడ
పొగ మబ్బునై కొండచిగురు కోసల పైన
బురుజుల పైనఁ గొప్పములకుఁబైన
వ్రాలిపోనో, మధ్య వ్రీలిపోనో, నేల
రాలి పోనో, గాలి తేలి పోనో?

నా యూహ చక్రసుందర పరిభ్రమణమై

ఈ పొగ మబ్బులనే వరించె

ఎన్ని పొగ మబ్బు లెఱుగితే నేను మున్ను
తూర్పు కనుమలు విడుచు నిట్టూర్పు లట్టి
విచటి యీ పొగ మబ్బులే యెడఁదలోని
లలితము మదీయ గీతి నేలా వెలార్చు?

- (b) క్రింది కవితను సామాజిక దృష్టితో వ్యాఖ్యానించండి:-

దారి పక్క చెట్టు కింద ఆరిన కుంపటి విధాన
కూర్చున్నది ముసిల్మానకై
మూలుగుతూ, ముసురుతున్న ఈగలతో వేగ లేక

ముగ్గు బుట్టపంటి తలా, ముడుతలు తేరిన దేహం
 కాంతిలేని గాజు కళ్లు - తన కన్నా శపం నయం
 పడిపోయెను జబ్బు చేసి, అడుక్కొనే శక్తి లేదు
 రానున్నది చలికాలం, దిక్కులేని దీనురాలు
 ఏళ్లు ముదిరి, కీళ్లు కదిలి, బతుకంటే కోర్కెనడలి.
 పక్కనున్న బండరాతి పగిదిగనే పడి ఉన్నది
 “ఆ అవ్వే మరణిస్తే ఆ పాపం ఎప్పటి” దని
 వెర్రిగాలి ప్రశ్నిస్తూ వెళిపోయింది?
 ఎముక ముక్క కోరుక్కొంటు ఏమీ అనలేదు కుక్క
 ఒక ఈగను పడవేసుక తొందరగా తొలగె తొండ
 క్రమ్మె చిమ్మ చీకట్లూ, దుమ్ము రేగె నంతలోన
 ఇది నా పాపం కాదనె ఎగిరి వచ్చి ఎంగిలాకు.

(c) క్రింది కవితాపంక్తులను కళా సౌందర్య దృష్టితో పరిశీలించండి :-

ఆ నాడు లకుమ నిర్వేణియై ఉన్నత్త
 వాణియై గోపితగ్గానియై రూపించె

కురులు విరబోసుకొని శిరసుపై ఒక పూల
 చెండు నిడుకొని చంద్రశేఖరుడ నేననుసు
 అలికమున సింధూర తిలకమ్ము దీర్చి ‘ఇది
 గో యగ్నినేత్ర’మని రాయనిని బెదరించు
 గళమందు కస్తూరికా రేఖలను దిద్ది
 కాకోలకంఠ మిదిగో కనుము కనుమనున

తన తనువు నిండ నిలువున గీటు గీసికొని
 ఈ వైపు అమృతమును ఆ వైపు విషమనును
 లకుమ చేష్టలు రాయనికి వింతగా తోచి
 ఇది యేమి అభినయమే ప్రేయసీ యనెను.

(d) క్రింది పద్యాన్ని సామాజిక దృష్టితో విమర్శించండి:-

“ప్రతిమల పెండ్లిసేయుటకు వందలు వేలు
 వ్యయించుఁగాని దుః
 ఖితమతులైన పేదల ఫకీరుల శూన్యములైన పాత్రలన్
 మెతుకు విదల్పదీభరతమేదిని ముప్పదిమూడు
 కోట్ల దే
 వతలెగబడ్డ దేశమున భాగ్యవిహీనుల క్షుత్తులారునే?”

(e) క్రింది పద్యాన్ని చారిత్రక దృష్టితో వివరించండి :-

“ఎ రాజు పంచెనో యిచట శౌర్యపు పాయ
 సమ్ములు నాగుల చవితినాళ్ల
 యే యెఱ్ఱ సంజలో నెలమి పల్లవరాజు
 రమణులు నాళ్లఁబారాణులిడిరో
 చిత్రరథస్వామి శ్రీరథోత్సవములోఁ
 దెలుగు పిల్లలు కత్తి తిప్పిరెపుడో
 ఏ రెండు జాముల యినుని వేడిమి వచ్చి
 కలసి పోయెనొ త్రిలింగ ప్రభువుల
 నాజగచ్చేయసంబులై యలరు తొంటి

వేంగిరాజుల పాదపవిత్ర చిహ్న
 గర్భితమైన యీ భూమి ఖండమందు
 నశ్రువులు జార్తు, జీవచ్ఛవాంధ్రజనులు.”

6. (a) ఆధునిక సభ్యత, ఆధునిక చింతన ఆధారంగా
 రూపుదిద్దుకున్న కథలు గురజాడ దిద్దుబాటు, మెటిల్లా,
 సంస్కర్త హృదయం” - విశ్లేషించండి. 30
- (b) “అగాధమైన అంతర్ముఖత్వం, అనుభూతి గాఢత,
 ఉదాత్త భావ సౌకుమార్యం, అక్షర రమ్యత, చక్కని
 పదచిత్రాల కూర్పు కృష్ణ పక్షంలోని విశిష్టగుణాలు” -
 వివరించండి. 30
7. (a) “జాషువా కవిత్యంలో ఎంత ఆధునికత ఉంది -
 అభ్యుదయాంశ ఉంది. కొంత సంప్రదాయం ఉన్నా
 మరెంతో ప్రయోగం ఉంది. ప్రయోజనమూ ఉంది.”
 ఈ వాక్యాన్ని సమర్థించండి. 30
- (b) తెలుగులో లేఖా సాహిత్యాన్ని ప్రాధాన్యం వివరించి
 ‘శారద లేఖలు’లోని అంశాలను చర్చించండి.
 30
8. (a) “అల్పజీవి అడ్లర్ ఆత్మన్యూనతాభ్రాంతి సిద్ధాంతం
 ప్రాతిపదికగా గల రచన” - విశ్లేషించండి. 30
- (b) “సంప్రదాయాల ముసుగులో బతికే మధ్య తరగతి
 మందభాగ్య జీవితాన్ని యన్.జి.ఓ. నాటకంలో ఆత్రేయ
 శక్తిమంతంగా చిత్రించారు” - విశదం చేయండి.
 30